

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.595/2017/4.

A tanács tagjai: . Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke
é dr. Csernay Krisztina előadó bíró

. Stark Marianna bíró

Az I. rendű felperes:

A II. rendű felperes:

A felperes képviselője:

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Bobai Beatrix ügyvéd

A per tárgya: elmaradt munkabérpótlék megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Gyulai Törvényszék 9.Mf.25.282/2017/6.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.243/2016/6.

Rendelkező rész

A Kúria a Gyulai Törvényszék 9.Mf.25.282/2017/6. számú ítéletét felülvizsgálati kérelemmel nem érintett részében nem érinti, abban a részében, amelyben a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.243/2016/6. számú ítéletét az I. rendű felperes részére 319.184 forintot, míg a II. rendű felperes részére 235.435 forintot meghaladó részében helybenhagyta, hatályon kívül helyezi, a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatja és az alperes marasztalásának összegét az I. rendű felperes esetében 319.184 (háromszáztizenkilencezer-száznyolcvannégy) forintra, a II. rendű felperes esetében 235.435 forintra leszállítja.

Megállapítja, hogy a 121.870 (százhuszonegyezer-nyolcszázhetven) forint elsőfokú, a 162.500 (százhatvankettőezer-ötszáz) forint másodfokú és a 203.100 (kettőszázháromezer-egyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] Az I. rendű felperes 2016. szeptember 13-ig matematika-fizika szakos középiskolai tanárként állt a ... Egyházmegye fenntartásában működő alperes alkalmazásában. 2016. július 14-én írásban kérelmet nyújtott be a 326/2013.(VIII.30.) Kormányrendelet 16. §-ának (8) bekezdése alapján járó, a nehéz körülmények között végzett munka utáni pótlék egyösszegű megfizetésére, amely kérésére azonban választ nem kapott. 2016. október 10-én fizetési felszólítást küldött az alperesnek a korábbiakban igényelt pótlék megfizetése iránt, azonban választ továbbra sem kapott.
- [2] A II. rendű felperes - az I. rendű felperes házastársa - 2012. szeptember 1-től állt határozatlan időtartamú munkaviszonyban az alperesnél gondozónő, majd 2013. szeptember 1-től dajka munkakörben. A II. rendű felperes 2016. május 29-én vált jogosulttá a nők 40 éves kedvezményes öregségi nyugdíjára. A felek között 2016. június 29-én közös megegyezés jött létre a munkaviszony 2016. június 30-ai megszüntetéséről. Utóbb a II. rendű felperes e megállapodást eredménytelenül megtámadta.

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] Az I. rendű felperes módosított keresetében 1.360.000 forint, a II. rendű felperes 671.200 forint bérpótlék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A felperesek a keresetük jogalapjaként a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról rendelkező 326/2013.(VIII.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 16. § (8) bekezdésére hivatkoztak, annak mértékét pedig 20 %-ban jelölték meg.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

- [5] A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 1.M.243/2016/6. számú ítéletével kötelezte az alperest az I. rendű felperes részére 1.360.000 forint, a II. rendű felperes részére 671.200 forint megfizetésére. Megállapította, hogy a 121.870 forint eljárási illeték az állam terhén marad.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy a Korm. rendelet 2015. december 31-éig hatályos 16. § (8) bekezdése a pótlékot a társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006.(XI.30.) Korm. rendelet mellékletében szereplő községekben köznevelési intézményben munkát végző pedagógusok részére biztosította. Az alperes érvelésével szemben - mely szerint Battonya 1989. óta városnak minősül - a „község” elnevezésnek nem tulajdonított perdöntő jelentőséget, mert annak helyét 2016. január

1-től a „település” szóhasználat vette át. Osztotta a törvényszék hasonló tárgyú ügyben kifejtett azon álláspontját, mely szerint a pótlék célját tekintve nincs elfogadható indoka annak, hogy ilyen körülmények között községben vagy városban dolgozók között különbségtételre kerüljön sor.

- [7] A közigazgatási és munkaügyi bíróság a pótlék mértékét a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 31. §-a, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. számú V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:63. §-ának (1) - (3) bekezdése alapján a középértékben, azaz 20 %-ban állapította meg.
- [8] Az alperes fellebbezése alapján eljáró Gyulai Törvényszék a 9.Mf.25.282/2017/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Ítéletének indokolása szerint a 240/2006.(XI.30.) Korm. rendelet melléklete a társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel rendelkező városokat és községeket tüntette fel, abban a felperes munkavégzésének helye, Battonya is szerepelt.
- [9] A törvényszék álláspontja szerint nem vitatható, hogy a Korm. rendelet 16. § (8) bekezdése a „község” kifejezést használja, azonban az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a pótlék célját tekintve nincs elfogadható indoka annak, hogy az ilyen körülmények között községben vagy városban dolgozók között különbségtételre kerüljön sor. A másodfokú bíróság egyetértett a pótlék mértékének megállapításával is.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperesek keresetének elutasítását kérte.
- [11] Álláspontja szerint a Korm. rendelet 16. § (8) bekezdése a pótlék megállapításának feltételeként a „község” elnevezést használja, azonban a perbeli időszakban Battonya városnak minősült. Az eljáró bíróságok megalapozatlanul értékelték a község kifejezést kiterjesztően és jogszabálysértően vontak egyenlőséget a község és a település kifejezés közé. A település kifejezés szélesebb körű, míg a község kifejezés egy közigazgatási egységet jelöl meg. A közigazgatási egységnek nem lenne értelme, ha ezt kiterjesztően lehetne értelmezni.
- [12] Az alperes érvelése szerint a jogalkotó nem értelmezheti a jogszabályt annak rendelkezésével ellentétesen, ezért az eljáró bíróságok túlterjeszkedtek a jogszabály tételes szövegén.
- [13] A felperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérték.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem nagyobb részt alapos.
- [15] A Korm. rendelet 2015.szeptember 8-ig hatályos 16. § (8) bekezdése akként rendelkezett, hogy a nehéz körülmények között végzett munkáért járó pótlékre az a pedagógus jogosult, aki olyan

köznevelési intézményben dolgozik, amely a társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló kormányrendelettel kiadott jegyzékben a társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott települések között szereplő községben található. E települések tételes felsorolását a 240/2006. (XI.30.) Kormányrendelet melléklete megyénkénti lebontásban tartalmazza, abban községek és városok – köztük Battonya városa – egyaránt megtalálhatók.

- [16] Az eljáró bíróságok a Korm. rendelet 16. §-ának 2015. szeptember 8-áig hatályos (8) bekezdésében szereplő község fogalmát – a jogszabály célját szem előtt tartó – teleológikus és történeti módon értelmezve jogszabálysértően állapították meg, hogy a Battonya városában munkát végző felperest a nehéz körülmények között végzett munkáért járó pótlék a teljes perbeli időszakra megillette.
- [17] Magyarország Alaptörvényének F) cikk (2) bekezdése szerint Magyarország területe fővárosra, megyékre, városokra és községekre tagozódik. A fővárosban és a városokban kerületek alapíthatóak.
- [18] Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 3. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösségét illeti meg. A (2) bekezdés települési önkormányzatok a községekben, a városokban, járás székhely városokban, megyei jogú városokban és a fővárosi kerületekben működnek.
- [19] A fenti jogszabályi rendelkezések alapján az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett történeti értelmezéssel szemben egyértelműen megállapítható, hogy a település átfogó, összefoglaló fogalmat jelent, amelyen belül a jogszabály megkülönböztet községeket, városokat, járás székhely városokat, megyei jogú városokat és fővárosi kerületeket is. Ebből következően a község egy szűkebb fogalmat, a település egyik fajtáját jelenti, ekként abba a város, mint település nem értendő bele. Minthogy a Korm. rendelet 16. § (8) bekezdésének 2015. szeptember 9-éig hatályos szövege kizárólag a 240/2006. (XI.30.) Korm. rendelet mellékletében szereplő községek esetében tette lehetővé a nehéz körülmények között végzett munkáért járó pótlék megfizetését, a felperesek ezt megelőző időszakra előterjesztett keresete megalapozatlan volt.
- [20] A Kormányrendelet 16. § (8) bekezdését a 249/2015.(IX.8.) Kormányrendelet 10. § (2) bekezdése 2015. szeptember 9-étől módosította, amely módosítás eredményeképpen a pótlék kifizetését már nemcsak a községekben, hanem valamennyi felsorolt településen lehetővé tette. Ebből következően a felpereseket az alperes által összegszerűen nem vitatott pótlék 2015. szeptember 9-étől illette meg. Ennek összege az I. rendű felperes esetében 2015. szeptember hónapra – időarányosan – 26.766 forint, 2015. október 1-től december 31-ig havi 36.500 forint, mindösszesen 2015. évre 136.266 forint, 2016-ban pedig havi 37.800 forint, amelynek összege

[21] A II. rendű felperest 2015. szeptember hónapra időarányosan 17.673 forint, 2015. október 1-től december 31-ig 3x24.100 forint, összesen 72.300 forint, ekként 2015. évre 89.973 forint illette meg. 2016. június 30-áig pedig 6x24.200 forintba, azaz 145.200 forintba volt jogosult, így a felperest megillető bérpótlék összege az alperes által nem vitatott ezen időszakokra járó 262 forint kamattal együtt 235.435 forint volt.

[22] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem érintett részét nem érintette, abban a részében, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű felperes vonatkozásában 319.184 forintot meghaladó marasztalás tekintetében, a II. rendű felperes esetében a 235.435 forintot meghaladó marasztalás tekintetében helybenhagyta a Pp. 275. (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperes marasztalásának összegét az I. rendű felperes esetében 319.184 forintba, a II. rendű felperes esetében 235.435 forintba leszállította.

[23] A peres felek a felülvizsgálati eljárásban perköltséget nem igényeltek, ezért arról rendelkezni nem kellett.

[24] Az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

[25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

bírósági ügyintéző